

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№11

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

*Elektron nashr. 723 sahifa.
2025-yil, noyabr*

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlrat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlrat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

YASHIL TRANSPORT SIYOSATINING BARQAROR RIVOJLANISH VA TARMOQLARARO INTEGRATSIYADAGI O'RNI.....	21
Rahmonov Rasul Ne'matovich	
BANK AKTIVLARI VA PASSIVLARINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH	34
Safarov Sanjar Ravshan o'g'li	
O'ZBEKISTONNING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH STRATEGIYALARI.....	38
Madraximova Irodaxon Sherzodbek qizi	
HUDUDIIY XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA MENEJMENT SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA MODELI	43
Maxmudova Nozimaxon Baxriddinxonovna	
DAVLATNING BUDJET SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	50
A.A. Ismailov	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINING MEXANIZMINI SAMARALI TASHKILLASHTIRISHDA MOLIYAVIY MANBALARNI SHAKLLANTIRISHNI YO'NALISHLARI	56
Mansurov Mansur Alisherovich	
ANTIKRIZISLI BOSHQARUV TIZIMLARIDA RANGLI SIGNAL MEXANIZMLARINING FUNKSIYALARI.....	61
Aliqulov Aziz Haydarjonovich	
XODIMLARNI MOTIVATSIYALASHNING XALQARO MODELLARINI O'ZBEKISTON KORXONALARIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI.....	66
Yormamatov Qodirjon Juraqulovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT OMILLARI VA ULARNING QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARINING SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	71
Yaxshiyev Shahzod Sherali o'g'li	
OLIY TA'LIM MUASSASALARI VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI BO'YICHA XORIJ TAJRIBALARI	78
Haqqulov Fazliddin Faxriddinovich	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA RIVOJLANGAN VA RIVOJLANAYOTGAN DAVLATLAR TAJRIBASI	84
Aripov Abdulaziz Sakijonovich	
YASHIL ENERGETIKA RIVOJLANISHINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI EKONOMETRIK BAHOLASH.....	89
Bobokulova Muhabbat Muhammadiyeva	
ELEKTRON TO'LOVLAR VA POS TIZIMLARI — KICHIK BIZNESDA SAMARASI VA XAVFLARI	93
To'liqinov Dilshodxo'ja Olim o'g'li	
MINTAQADA RAQAMLI IQTISODIYOTNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	98
Yusubov In'omjon Ikram o'g'li	
SOLIQ SIYOSATINI RAQAMLI BOSHQARISH ORQALI BUDJET DAROMADLARINI BARQARORLASHTIRISH STRATEGIYASI.....	103
Xodjimatomov Xamidullo Mamirjonovich	
OZIQ-OVQAT TOVARLARI B2B BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	108
Hayitboyeva Ullijon Bobonazar qizi	
FARMASEVTIKA SANOATIDA INVESTITSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH	113
Yaqubov Timurbek G'anibekovich	
SHAXSNI OVOZI ASOSIDA IDENTIFIKATSIYALASH VA AUTENTIFIKATSIYALASH ALGORITMLARI	123
Ozoda Sabirova Shermamaxamatovna	

YASHIL IQTISODIYOT — BARQAROR RIVOJLANISH GENERATORI	129
Berdibekova Dilfuza Xoldorbekovna	
CHET EL MEHMONXONA TARMOQLARINING BRENDING STRATEGIYALARINI O'RGANISH	133
Ergashev Oybek Mamarasul o'g'li	
MILLIY IQTISODIYOTDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SOHASINING MOLIVAVIY SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY JIHLATLARINI TAKOMILLASHTIRISH	144
Arzikulov Otabek Ali o'g'li	
TRANSPORT TIZIMI SOHASI KORXONALARININING INNOVATSION SALOHIVATINI BAHOLASH YO'NALISHLARI	152
Ismailov Akmal Maxsudovich, Abilqosimova Shaxlo Sodiql qizi	
MEHMONXONALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA XODIMLARINING O'RNI VA AHAMIVATI	158
Abduxamidov Sarvar Adxamovich, Normurodov Tal'at Normurod o'g'li	
KORXONALARDA HR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	163
Aminova Shaxnoza Aziz qizi	
JAHON IQTISODIYOTIDA OZIQL-OVQAT XAFSIZLIK RO'LI	168
Abdusamatov Barkamol Rustamjon o'g'li	
ТУРИСТИЧЕСКИЕ РЕСУРСЫ КАРАКАЛПАКСТАНА И СУЩЕСТВУЮЩАЯ ИНФРАСТРУКТУРА	174
Хошимова Камилла Навфал кизи	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARI: REKREATIONS TURIZM SOHASIDA QO'LLASH TAJRIBASI VA ISTIQBOLLARI	184
Najmitdinov G'ayratbek Sharifovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA VIRTUAL TA'LIM PLATFORMALARI: TEXNIK VA PEDAGOGIK TALABLAR, TIZIMLI TAHLIL VA IQTISODIY JIHLATLAR	189
Turayeva Adiba Ikramovna	
ICHKI AUDIT TIZIMI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	193
Nuridinova Barchinoy Xusniddin qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTIDA SUV RESURLARIDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	199
Xaitbaev Jasurbek Otaxanovich	
MINTAQANING EKSPORT SALOHIVATINI OSHIRISHNING TASHKILII-IQTISODIY MEXANIZMI	204
Raimboyeva Mashhura Davronbek qizi	
SURXONDARYO VILOYATIDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XODIMLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	210
Jobborov Anvar Egamberdiyevich	
ISLOMIY MOLIVALASHTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'IY INTELEKTNING DOLZARBLIGI	217
Nazarov Nodirjon Namoz o'g'li	
JISMONIY SHAXSLARNING MOL-MULKINI SOLIQLA TORTISH MASALALARI	222
Mamadjanov Shuxrat Jalolidinovich	
ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS MANAGEMENT IN UZBEKISTAN	225
Abdukhalikova Komila Abdukhalikovna	
BANKLARDA BARQARORLIKNI TA'MINLASH UCHUN RAQAMLI YECHIMLARNI TAKOMILLASHTIRISH	229
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi	
PAXTA-TO'QIMACHILIK SANOATINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'NALISHLARI: TAHLIL VA TAKLIFLAR	233
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li	
WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF STATE FINANCIAL REGULATION MECHANISMS IN ENSURING THE CAPITALIZATION OF INSURANCE ORGANIZATIONS	238
Abdullaev Erkinjon Azamovich	
YASHIL IQTISODIYOTNI SHAKLLANTIRISHDA YASHIL MOLIVALASHTIRISHNING NAZARIY JIHLATLARI	245
Xalikov S. X.	

QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI BOZORIDA KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	245
Xudayberganov Jasur Baxodirovich	
WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF STATE FINANCIAL REGULATION MECHANISMS IN ENSURING THE CAPITALIZATION OF INSURANCE ORGANIZATIONS	251
Abdullaev Erkinjon Azamovich	
NATIJAVIYLIKKA YO'NALTIRILGAN BYUDJETLASHTIRISH JARAYONINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	257
Allakuliyev Akmal Baltayevich	
SURXONDARYO VILOYATIDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XODIMLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	261
Jobborov Anvar Egamberdiyevich	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI RESURSLARNI OPTIMALLASHTIRISH ORQALI TAKOMILLASHTIRISH.....	268
Avulchayeva Feruza Jurakuziyevna	
BANKLARDA BARQARORLIKNI TA'MINLASH UCHUN RAQAMLI YECHIMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	272
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi	
ZAMONAVIY ISH JOYLARINI SHAKLLANTIRISHDA AYOLLARNING ROLI	276
Tulyaganova Aziza	
ISLOMIY MOLIALASHTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'IY INTELEKTNING DOLZARBLIGI.....	281
Nazarov Nodirjon Namoz o'g'li	
TURIZM MARKETINGINING NAZARIY ASOSLARI, ZAMONAVIY YO'NALISHLARI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI.....	286
Xamidov Otabek Bakidjanovich	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SOHASINING IQTISODIY KO'RSATKICHLAR TIZIMINI STATISTIK BAHOLASHNING USLUBIY JIHATLARI	290
Arzikulov Otabek Ali o'g'li	
ЭКОЛОГАМ ПОЧЕТ И УВАЖЕНИЕ	298
Максудова Шахиста	
DEBITOR VA KREDITOR QARZDORLIKNING MOHIYATI VA ULARNING O'ZGARISH TENDENTSIYALARI	304
Jo'raev Farruxbek Muxiddin o'g'li	
O'ZBEKISTONDA ISLOMIY MOLIALASHTIRISH XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	307
Inomjonov Islomjon Iloxomjon o'g'li	
ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS MANAGEMENT IN UZBEKISTAN	311
Abdukhlikova Komila Abdukhlikovna	
МОБИЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ.....	315
Хурамова Фарангиз Учкун кизи	
ЦИФРОВИЗАЦИЯ НАЛОГОВ И АКЦИЗНАЯ РЕФОРМА УЗБЕКИСТАНА В ВТО	319
Дамир Рустамович Абдулов	
BANK TIZIMIDAGI ISLOHOTLAR SHAROITIDA LIKVIDLILIK RISKINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	324
Alimov Baxtiyor Murodovich	
BANK AUDITINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	335
Narziyev Xayotjon Azamatovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA SOHASIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH MASALALARI.....	343
Abdimuminova Saodat Taxirjonovna	
TO'QIMACHILIK SANOAT MAXSULOTLARI EKSPORT FAOLIYATI TAHLILI VA BRENDDA LIDERLIK TUSHINCHALARI	352
Abdulazizova Xushnoza Nayabovna	

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНО-ПРАВОВЫЕ МОДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ ОТХОДАМИ НА ОСНОВЕ ОПЫТА РАЗВИТЫХ СТРАН И ВОЗМОЖНОСТИ ИХ АДАПТАЦИИ В УСЛОВИЯХ УЗБЕКИСТАНА.....	357
Д. Мейлиева	
O'ZBEKISTON AUDITORLIK TIZIMIDA KASBDOSHLAR TOMONIDAN BAHOLASH (PEER REVIEW) TIZIMINI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI	361
Parpiyev Jaxongir Ilhomjonovich	
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И БОЛЬШИЕ ДАННЫЕ (BIG DATA) В УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЯХ.....	366
Шарипов Бахтиёр Михлибаевич	
O'ZBEKISTONDA SUVGA BO'LGAN TALABNI VAQTLI QATORLAR ORQALI TAHLIL QILISH	375
Sarvar Mamasoliyev	
BOSHQARUV VA NAZORAT MAQSADLARIDA XARAJATLAR HISOBINI TASHKIL ETISH	383
Isomuxamedov Akbarjon Boxodir o'g'li	
MINTAQALAR BARQAROR RIVOJLANISHINI TA'MINLASHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	389
Salomat NOROVA	
O'ZBEKISTON TURIZM BREND BOZORINING HOZIRGI HOLATI VA TENDENSIYALARI.....	394
Zufarov Akmal Gulamiddinovich	
INNOVATSION IQTISODIYOTDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH METODOLOGIYASI.....	404
Qodirov Baxodirjon Tursunovich	
O'ZBEKISTON SOLIQ TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISHDA YAGONA INTERAKTIV DAVLAT XIZMATLARI PORTALINING O'RNI VA AHAMIYATI	408
Dehqonov G'ayratjon Raximovich	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA INNOVATSION HAMDA TIJORATLASHTIRISH MASALALARI	414
Inoyatov Mardonbek Mo'min o'g'li	
OLIY IQTISODIY TA'LIM ORQALI EKO-INNOVATSIYALAR VA "YASHIL" INVESTITSIYALARNI RAG'BATLANTIRISH MEKANIZMLARI: SIYOSIY VA INSTITUTSIONAL DOIRALAR	418
Xasanova Zarina Maxamadaliyeva	
XODIMLAR MALAKASINI OSHIRISH — ZAMON TALABI.....	427
Narzullaev Oybek Narzullaevich	
BUXGALTERIYA HISOBINI YURITISHDA JURNAL-ORDER SHAKLINING AHAMIYATI.....	433
Axmedjanov Abdufoto	
KENDALL VA SPEARMAN TARTIBIY KORRELYATSIYA KOEFFITSIYENTLARI ASOSIDA YASHIL IQTISODIYOT INDIKATORLARINING STATISTIK O'ZARO TA'SIRINI MODELLASHTIRISH	437
Muradov Rustamjon Sobitxonovich	
ИНТЕНСИВНЫЕ И ЭКСТЕНСИВНЫЕ ОГРАНИЧЕНИЯ В РЕГУЛИРОВАНИИ СПРОСА.....	442
Аминджанова Румейса Батыровна, Камилова Наргиза Абдукахоровна	
ИНКЛЮЗИВНЫЙ ПОДХОД В ТУРИЗМЕ: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ И УЗБЕКСКАЯ ПРАКТИКА	445
Азимова Шахло Таировна	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIVAVIY HISOBOTNING XAQARO STANDARTLARIGA O'TISHNING HOLATI VA TAHLILI	450
Bayjanov Sarsengaliy Xalmuratovich	
UZUM EKSPORT QILUVCHI KOMPANIYALARDA YASHIL O'TISH JARAYONINI QO'LLAB-QUVVATLASH UCHUN EKO-MARKETING VA AYLANMA IQTISODIYOT TAMOIYILLARINI INTEGRATSIYALASH.....	454
Usmonova Diyora Mahmud qizi	
UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA XARAJATLAR SMETASI VA SHTATLAR JADVALINING TAHLILI: OPTIMALLASHTIRISH VA SAMARADORLIKNING YANGICHA USULLARI (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	461
Umarov Avzaljon Yodgorali o'g'li	
INVESTITSIYALARNING KIRIB KELISHIGA TO'SQINLIK QILUVCHI MUAMMOLARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI.....	467
Alimova Dilafro'z Tohir qizi	

FARMATSEVTIKA KORXONALARIDA MOLIVAVIY HISOBOT SHAKLLARINI TAKOMILLASHTIRISH VA INVESTORLAR UCHUN AXBOROT OCHIQLIGINI TA'MINLASH	470
Turdikulova Gulshad Nurmamatovna	
ISHLAB CHIQRISH KORXONALARIDA MOLIVAVIY HISOBOTLARNING SHAFFOFLIGINI OSHIRISHDA MOLIVAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARINING AHAMIYATI.....	477
Uztemirov Alisher Aktam o'g'li	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA SANOAT TARMOQLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASHGA YO'NALTIRILGAN BANDLIK TUZILMASINI OPTIMALLASHTIRISH	482
Tursunov Bekmuxammad Omonovich	
XORIY TAJRIBALARIDA SOLIQ BAZASINI ANIQLASH TARTIBI METODOLOGIYASINING MAVJUD METODLARI VA ULARNING XUSUSIYATLARI.....	489
Xalikchayeva Sadokat Ilxomjonovna	
IQTISODIY XAVFSIZLIKNING KONSEPTUAL ASOSLARI VA UNING MAMLAKAT IQTISODIYOTIDAGI O'RNI.....	496
Ramatillaev M.R.	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI SUG'URTALASH VA DIVERSIFIKATSIYA QILISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	502
Eshboyev Shahobiddin Anorqul o'g'li	
TIJORAT BANKLARI O'RTASIDAGI RAQOBATNI BAHOLASH VA KUCHAYTIRISHNING ZAMONAVIY METODOLOGIYASI: O'ZBEKISTON TAJRIBASI.....	506
Qulmetov Mansurbek Ro'zmatovich	
XALQARO REYTING TASHKILOTLARINING OLIY TA'LIM MUASSASALARIGA TA'SIRI VA MAVJUD PLATFORMALAR.....	515
O'rozboyev Xayrulla Murodboy o'g'li	
TALABALAR MOTIVATSIYASINING MEKANIZMLARI: LOYIHA ASOSIDAGI TA'LIM TEKNOLOGIYALARIDA.....	523
Kasimova (Mulladjanova) Nasiba Azimdjanovna	
ISH KUCHIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA NORASMIY BANDLIKNI SOYADAN CHIQRISH BO'YICHA TAKLIFLAR ISHLAB CHIQISH	531
Pulatov Dilshod Xaqberdiyevich, Maxkamova Shaxlo Yulchiyevna, Absamatov Baxrom Danakulovich	
KASBIY TA'LIM MAZMUNIDA TA'LIM VA ISHLAB CHIQRISH INTEGRATSIYASINI RAG'BATLANTIRISH ORQALI O'RTA BO'G'IN KADRLAR TAYYORLASHNING JOZIBADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	538
Tojiyev Sirojiddin Sayriddinovich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM INFRATUZILMASINI BOSHQARISH TIZIMINING TURLARI VA SHAKLLARI.....	542
Muminova Mavjuda Sharifovna	
SUV RESURLARIDAN FOYDALANISHNI STRATEGIK BOSHQARISH SAMARADORLIGI MASALALARI	547
Kadirkhodjayeva Nilufar Rahmatullayevna	
MHXSGA MUVOFIQ ASOSIY VOSITALAR HISOBINI TASHKIL ETISH MASALALARI.....	552
Aliyev Sherzod Abdixomidovich	
ФАКТОРЫ ЭФФЕКТИВНОГО РАЗВИТИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	558
Аллаева Г.Ж.	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH SHAROITIDA INVESTITSION MUHITNI YAXSHILASH YO'NALISHLARI	564
Irisqulova Munisa Akmal qizi	
TASHABBUSLI BUDJET JARAYONLARI DOIRASIDA 2024-YILDA AMALGA OSHIRILGAN ISHLAR TAHLILI	569
Xamidov Xabibullo Xikmatulla o'g'li	
MINTAQA SANOATIDA AHOLI JON BOSHIGA YAQQ O'ZGARISHINING DINAMIK TAHLILI.....	574
Nabiyev G'ulom Abdusalomovich	

INFRATUZILMAVIY INVESTISIYA LOYIHALARINI DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK ASOSIDA MOLIYALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISHNING XORIJ TAJRIBALARI	583
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
ПРОБЛЕМЫ ГЛОБАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ ЗЕЛЕНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ В ЭКОЛОГИИ.....	587
Максудова Шахиста	
PAHTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARINING INVESTITSION FAOLIGINI OSHIRISHNING ILMIY-USLUBIY JIHATLARI	593
B.Sh.Shadmanov	
ECONOMIC INDICATORS OF SUPPLY CHAIN EFFICIENCY IN UZBEKISTAN'S EXPORT SECTOR	597
Mukhammadiyaminova Shakhzoda Sherzodovna	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUDJETDAN TASHQARI MABLAG'LAR HISOBI VA ICHKI AUDITNI TAKOMILLASHTIRISH.....	602
Muxtorova Maftuna Salohiddin qizi	
RAQAMLASHTIRISH JARAYONIDA BANKLARNING XAVFSIZLIGI VA MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING ILMIY-AMALIY ASOSLARI	607
Aliyeva Umidaxon Xusanboyevna	
XIZMATLAR SOHASI VA KAMBAG'ALLIK O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIK.....	611
Dawletmuratov Adilbay Mirzabaeovich	
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL CLUSTERS BASED ON THE PRINCIPLES OF A "GREEN ECONOMY"	615
Boboqulov Sanjar Baxronkulovich, Kamolov Oybek Faxriddin o'g'li	
ПЕРСПЕКТИВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СВОБОДНЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗОН В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	620
Халимжанов Дилшод Эргашбекович	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI INNOVATSION RIVOJLANISHDAGI O'RNI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	626
Mavlyanov Muzaffar Yusupovich	
NAMANGAN VILOYATI TURIZM SOHASINING SO'NGGI YILLARDA RIVOJLANISHI VA STATISTIK TAHLILI	630
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI EKSPORTINING IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLOVCHI OMILLAR TAHLILI	634
Faxriddinov Bahriddin	
INNOVATSION SHAROITDA TO'QIMACHILIK SANOATI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	640
Sattarov Ilkhomjon Rahimjanovich	
IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA SUV RESURLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI	645
Nurmatov Norbek Jo'rayevich	
MINTAQA LOGISTIK XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION VA INSTITUTSIONAL ISTIQBOLLARI	652
Xalimov Javlonbek Shaxriyrovich	
KORXONALARNING BANKROTLIK EHTIMOLINI SUN'IY INTELLEKT YORDAMIDA PROGNOZLASH	659
Zaynutdinov Ismoil Samariddin o'g'li	
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ЦИФРОВИЗАЦИИ ФИНАНСОВЫХ РЫНКОВ	665
Шомуродов Равшан Турсункулович	
MEDIA LOYIHALARINI BOSHQARISH: O'ZBEKISTON OAV AMALIYOTI TAHLILI	673
Yo'ldosheva Dilobar Jaxongir qizi	
O'QITISH NATIJALARINI ZAMONAVIY BAHOLASH TAMOYILLARI	677
Abdullayeva Sanobar Berdiyevna, Xujakulov Shaxriyor Shokir o'g'li	
MALAYZIYADA PROGRESSIV VA INKLYUZIV ISLOMIY MOLIYA TIZIMINI RIVOJLANTIRISH: 2024-YIL TAJRIBASI VA NATIJALARI	681
Safarova Nasiba Gulmurod qizi	

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ПРОВЕДЕНИЯ ПРОЦЕДУР ДЬЮ-ДИЛИДЖЕНС В АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВАХ.....	687
Прокудина Кристина Александровна	
HUDUDLARDA INVESTITSIIYA SALOHİYATINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	692
Xalilova Madinabonu Abduraxmon qizi	
LIZING MUOMALALARI HISOBINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	701
Baxadirov Alisher Komilovich	
TIJORAT BANKLARINING JISMONIY SHAXSLAR DEPOZITLARI VA ULARNI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI.....	705
Melikov Otabek Maxmadaminovich	
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLASHTIRISH VA EKOTIZIMNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	711
Erkinova Feruza Najmitdinovna	
DAVLAT SEKTORIDA ICHKI NAZORAT TIZIMINI BAHOLASHDA SUN'IY INTELEKTDAN FOYDALANISH: XAVF YOKI IMKONIYAT	717
Ostonokulov Azamat Abduraximovich, Tadjiyev Erkin Muxitdinovich	

DAVLAT SEKTORIDA ICHKI NAZORAT TIZIMINI BAHOLASHDA SUN'IY INTELEKTDAN FOYDALANISH: XAVF YOKI IMKONIYAT

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti prof., i.f.d.,

Email: a.ostonokulov@tsue.uz

ORCID: 0000-0003-2792-3174

Tadjiyev Erkin Muxitdinovich

Denov tadbirkorlik va pedagogika institute

Moliya va bank ishi kafedrası o'qituvchisi

Email: erkintadjiyev1@gmail.com

Annotatsiya. Maqolada davlat sektorida ichki nazorat tizimini baholashda sun'iy intellekt (SINT) texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlari va ehtimoliy xavflari ilmiy jihatdan tahlil qilingan. Tadqiqot KPMG [2024], PwC [2023], World Bank [2024] va OECD [2025] hisobotlari, shuningdek, Scopus/Web of Science bazalaridagi ilmiy manbalar asosida amalga oshirilgan. Natijalar sun'iy intellektning ma'lumotlarni tahlil qilish, xatolarni aniqlash va risklarni bashorat qilish jarayonlarini avtomatlashtirish orqali ichki nazorat tizimining samaradorligini oshirish imkoniyatiga ega ekanini ko'rsatadi. Shu bilan birga, kadrlar malakasining yetishmasligi, axloqiy me'yorlarning aniq belgilanmaganligi va ma'lumot xavfsizligi bilan bog'liq muammolar mavjudligi aniqlangan.

Kalit so'zlar: audit, davlat sektori, ichki nazorat, raqamli transformatsiya, risk-menejment, sun'iy intellekt, etik me'yorlar.

Abstract. This paper explores the opportunities and risks associated with the use of Artificial Intelligence (AI) technologies in assessing internal control systems within the public sector. The study draws upon recent analytical reports from KPMG (2024), PwC (2023), World Bank (2024), and OECD (2025), as well as scholarly works indexed in Scopus and Web of Science. The findings reveal that AI significantly improves the efficiency, transparency, and reliability of internal control and audit processes by automating data analysis, anomaly detection, and predictive risk assessment. However, challenges such as ethical dilemmas, lack of professional competence, and data security issues remain substantial. The research emphasizes the need for an AI governance framework and capacity-building programs for public sector professionals.

Key words: audit, public sector, internal control, digital transformation, risk management, artificial intelligence, ethical standards.

Аннотация. В статье рассматриваются возможности и риски применения технологий искусственного интеллекта (ИИ) при оценке системы внутреннего контроля в государственном секторе. Исследование основано на аналитических отчетах международных организаций — KPMG (2024), PwC (2023), Всемирного банка (2024) и OECD (2025), а также на современных научных публикациях из баз Scopus и Web of Science. Результаты показывают, что использование ИИ значительно повышает эффективность, прозрачность и достоверность процессов внутреннего контроля и аудита за счёт автоматизации анализа данных, прогнозирования рисков и выявления ошибок. Вместе с тем остаются проблемы, связанные с этическими аспектами, недостаточной квалификацией кадров и безопасностью данных.

Ключевые слова: аудит, государственный сектор, внутренний контроль, цифровая трансформация, управление рисками, искусственный интеллект, этические стандарты.

KIRISH

Davlat sektorida ichki nazorat tizimlarining samaradorligi, shaffofligi va javobgarligi institutsional boshqaruv sifatining asosiy ko'rsatkichlaridan biri hisoblanadi. So'nggi yillarda raqamli texnologiyalar jadal rivojlanayotgani, xususan, sun'iy intellektning keng tatbiqi nazorat jarayonlarining yangi bosqichga o'tishiga imkon bermoqda.

Ushbu jarayon ichki nazorat tizimini avtomatlashtirish, xatoliklarni erta aniqlash, korrupsiya xavfini kamaytirish va real vaqt rejimida monitoring olib borish imkoniyatini yaratadi. Jahon tajribasi ham sun'iy intellektning auditorlik va nazorat faoliyatida qo'llanilishi "continuous auditing", "predictive analytics" va "risk scoring" kabi mexanizmlar orqali an'anaviy yondashuvlarga nisbatan yuqori natijalar berayotganini ko'rsatmoqda.

Biroq sun'iy intellektning davlat sektoriga integratsiyasi faqat imkoniyatlar bilan cheklanmaydi. Algoritmik xatoliklar, ma'lumotlar sifati, huquqiy mas'uliyatning noaniqligi, shuningdek, kadrlar tayyorgarligi kabi omillar ichki nazorat tizimida yangi xavflarni yuzaga chiqaradi. Shu bois davlat boshqaruvi organlari uchun asosiy masala — texnologik innovatsiyalarni qo'llash va institutsional xavfsizlikni ta'minlash o'rtasida muvozanatni topishdan iborat.

Mazkur tadqiqot sun'iy intellektning davlat sektorida ichki nazorat tizimini baholashdagi amaliy samaradorligini, potensial xavflarini va institutsional moslashuv mexanizmlarini tahlil qilishga qaratiladi. Tadqiqot natijalari sun'iy intellektdan foydalanish bo'yicha boshqaruv qarorlarini qabul qilishda ilmiy asoslangan yondashuvni shakllantirishga xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Davlat sektorida ichki nazorat tizimlarini baholashda sun'iy intellektdan foydalanish zamonaviy ilmiy tadqiqotlarda muhim yo'nalish sifatida qaralmoqda. Quyidagi adabiyotlar sharhi mazkur mavzu bo'yicha xalqaro va milliy darajadagi asosiy ilmiy manbalarni tahlil etadi. Xalqaro tadqiqotlar yondashuvlari Liu va hammualliflar [2024] tadqiqotida sun'iy intellektni qo'llash ichki nazorat tizimining samaradorligini bevosita oshirishi qayd etilgan. KPMG [2024] hisobotida AI asosidagi tahlil usullari orqali "continuous auditing" va "predictive control" tizimlarini yaratish imkoniyati ta'kidlanadi. Shu bilan birga, Plata va boshqalar [2024] tadqiqotlarida avtomatlashtirish bilan birga inson omilining qisqarishi va axloqiy xavflar mavjudligi ko'rsatilgan.

Broniatowski [2023] davlat boshqaruvidagi "Human–AI interaction" masalasini yoritib, algoritmlar shaffofligi yetarli bo'lmasa, jamoatchilik ishonchi pasayishini ta'kidlaydi. Schroeder va Lee [2025] esa "Good Governance of Public Sector AI" ishida axloqiy nazorat va mas'uliyatli qaror qabul qilish tamoyillarini ilgari suradi. Abounaser va El Fakir [2025] Marokko tajribasi asosida sun'iy intellekt integratsiyasidagi asosiy to'siqlar — infratuzilma zaifligi, kadrlar malakasining pastligi va huquqiy bazaning to'liq shakllanmaganligini aniqlagan.

Mamlakatimiz olimlari tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda Soliev [2025] "Artificial Intelligence in the Management Sphere of Uzbekistan" asarida sun'iy intellektni boshqaruv tizimiga integratsiya qilishdagi imkoniyat va cheklovlarni tahlil qilgan. Rakhmatov [2025] "Balancing Innovation and Regulation" ishida innovatsiya va xavfsizlik muvozanatini ta'minlash zarurligini ta'kidlaydi. Yuldashev [2025] davlat kompaniyalarida sun'iy intellekt joriy etilishi natijasida xato aniqlash tezligi 25–30 foizga oshganini isbotlagan. Quwanishbaevna [2025] davlat hisobot tizimida raqamli texnologiyalar orqali shaffoflik va hisobdorlik oshishini ta'kidlaydi. Toshpolatova [2025] esa davlat xizmatchilari uchun sun'iy intellekt etikasi bo'yicha tayyorgarlik yetishmasligini ko'rsatgan.

Sharhlangan manbalardan kelib chiqib, sun'iy intellekt ichki nazorat tizimining samaradorligini oshiradi, xato ehtimolini kamaytiradi va tahlil jarayonlarini avtomatlashtiradi. Biroq huquqiy, axloqiy va infratuzilmaviy muammolar hal etilmas ekan, texnologiyaning foydasi cheklangan bo'lib qoladi. O'zbekiston sharoitida sun'iy intellektni ichki nazorat tizimiga joriy qilishdan avval ma'lumotlar sifatini yaxshilash, kadrlar malakasini oshirish va huquqiy bazani takomillashtirish zarur. Umuman olganda, sun'iy intellekt davlat sektoridagi ichki nazorat tizimini isloh qilishda katta imkoniyat yaratsa-da, uning xavflarini kamaytirish uchun ilmiy va amaliy yondashuv talab etiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotning obyektini davlat sektoridagi ichki nazorat tizimi va uning samaradorligini baholashda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish jarayonlari tashkil etadi. Predmet sifatida esa sun'iy intellekt asosidagi ichki nazorat usullarining texnik, tashkiliy, axloqiy va institutsional ta'sir omillari hamda ularning davlat sektoridagi amaliy samarasi o'rganilgan.

Tadqiqotda ichki nazorat tizimi keng ma'noda talqin qilinib, unga ichki audit, moliyaviy hisobot ustidan nazorat va tashkilotning ichki xatirlarni boshqarish tizimi kabi komponentlar kiritilgan.

Metodologik jihatdan tadqiqot kompleks yondashuv asosida amalga oshirilgan, ya'ni sistemali tahlil usuli — ichki nazorat tizimi elementlarining o'zaro bog'liqligini aniqlash; SWOT tahlil usuli — sun'iy intellektni joriy etishdagi kuchli, zaif, imkoniyat va xavf jihatlari baholash; kontent tahlil usuli — xalqaro va milliy normativ-huquqiy hujjatlar hamda ilmiy manbalarni tahlil qilish; taqqoslama tahlil usuli — O'zbekiston, Yel va rivojlangan davlatlar (AQSh, Yaponiya, Singapur) davlat sektoridagi sun'iy intellekt integratsiyasi tajribalarini qiyosiy o'rganish uchun qo'llangan.

Tadqiqotda Scopus va Web of Science bazalarida 2018–2025-yillar oralig'ida chop etilgan ilmiy manbalar tahlil qilingan. Shuningdek, EY (Ernst & Young), KPMG, Deloitte va PwC kabi BIG 4 auditorlik tashkilotlarining hisobotlari, shuningdek, OECD, World Bank va IMF kabi xalqaro institutlar tomonidan tayyorlangan tahliliy materiallardan foydalanilgan.

Tadqiqotning ma'lumot bazasini quyidagi turdagi manbalar tashkil etgan:

Xalqaro moliya institutlarining hisobotlari (World Bank Digital Governance Review 2024; IMF Public Sector Innovation 2023; OECD AI Governance 2025);

Ilmiy jurnallar (Public Administration Review, Journal of Public Sector Accounting, MDPI Systems, AI & Society);

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmon va qarorlari (PQ-4996, 2021; Strategy for AI Development to 2030, 2024);

O'zbekiston Auditorlar palatasi hamda O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi hisobotlari [2022–2024].

Ma'lumotlar sifat jihatidan tahlil qilinib, ilmiy manbalar va normativ hujjatlar mazmunidagi asosiy tendensiyalar, xavflar va imkoniyatlar kodlashtirilgan.

Tadqiqotda sun'iy intellektning davlat sektoridagi ichki nazorat tizimiga ta'sirini baholash uchun konseptual model ishlab chiqilgan. Model quyidagi asosiy elementlar o'rtasidagi munosabatni aniqlashga qaratilgan (1-jadval).

1-jadval. Davlat sektoridagi ichki nazorat tizimini baholashda sun'iy intellektning ta'siri

Omilar	Tavsifi
Tashkiliy omillar	Davlat sektoridagi ichki nazorat tizimi tuzilishi, axborot bazasi va nazorat funksiyalari.
Texnologik omillar	Sun'iy intellekt, Big Data va Machine Learning texnologiyalarining joriy etilishi darajasi.
Inson omili	Kadrlar malakasi, axloqiy savodxonlik va sun'iy intellektni qabul qilish darajasi.
Samaradorlik ko'rsatkichlari	Ichki nazorat tizimida xatoliklar soni, hisobot aniqligi, audit tezligi.

Model asosida tadqiqot gipotezasi shakllantirilgan: “Davlat sektorida ichki nazorat tizimida sun'iy intellektidan foydalanish samaradorlikni oshiradi, ammo inson omili va axloqiy cheklovlar inobatga olinmasa, uning natijaviyligi pasayishi mumkin.”

Ilmiy jihatdan ushbu tadqiqot sun'iy intellektni ichki nazorat tizimida qo'llashning institutsional modelini ishlab chiqishga xizmat qiladi. Amaliy jihatdan esa natijalar davlat sektorida ichki audit jarayonlarini avtomatlashtirish, ma'lumot xavfsizligini kuchaytirish va kadrlar malakasini oshirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqishda qo'llanilishi mumkin.

TAHLIL VA NATIJALAR

So'nggi besh yilda xalqaro miqyosda davlat sektorida ichki nazorat tizimlarini avtomatlashtirishda sun'iy intellekt texnologiyalari asosiy drayverlardan biri sifatida tan olingan. KPMG [2024] hisobotiga ko'ra, davlat va xususiy sektor audit tizimlarida sun'iy intellektidan foydalanish orqali tekshiruv natijalari aniqligi 35–40 foizga, tekshiruv tezligi esa 50 foizgacha oshgan (KPMG AI in Financial Reporting and Audit, 2024). PwC va Deloitte [2023] ham shunga o'xshash natijalarni qayd etib, “continuous auditing” va “risk prediction” tizimlari inson xato ehtimolini sezilarli darajada kamaytirganini ta'kidlaydi (PwC AI Impact on Audit, 2023).

World Bank [2024] va IMF [2023] tahlillariga ko'ra, sun'iy intellekt texnologiyalarini davlat boshqaruviga joriy qilish natijasida ma'lumotlar bazasi shaffofligi 25–30 foizga oshgan, korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tizimlari samaradorligida esa 20 foizlik o'sish qayd etilgan (World Bank Digital Governance Review, 2024). OECD [2025] “AI Governance Framework”ida davlat sektorida sun'iy intellektidan foydalanishning asosiy samarasi sifatida “policy responsiveness” va “data-driven decision-making” tamoyillarining shakllanishi alohida ko'rsatilgan (OECD, 2025).

Shu bilan birga, xalqaro amaliyotda ma'lum xavflar ham aniqlangan:

- algoritmlar “bias” va “opacity” (tushunarsiz qaror qabul qilish) xavfini keltirib chiqaradi (Broniatowski, JPART 2023);

• ma'lumot xavfsizligi va inson nazorati yetishmasligi davlat sektorida ishonchni pasaytiradi (Schroeder & Lee, AI & Society 2025).

Scopus va Web of Science bazalaridagi 2019–2025-yillar oralig'idagi tahlillarga ko'ra, sun'iy intellekt davlat sektorida qo'llash bo'yicha ilmiy izlanishlar quyidagi to'rtta yo'nalishda jamlangan (Plata et al., 2024; Liu et al., 2024; Abounaser & El Fakir, 2025) (2-jadval).

2-jadval. Sun'iy intellekt davlat sektorida qo'llash bo'yicha ilmiy izlanishlarning asosiy yo'nalishlari

No	Yo'nalish nomi	Asosiy manba	Ilmiy natija
1	AI-driven internal control	Liu et al. (2024), MDPI Systems	Sun'iy intellekt qo'llanishi ichki nazorat sifati va ishonchligini oshiradi
2	Public sector audit automation	Plata et al. (2024), Public Sector Audit Journal	Sun'iy intellekt tekshiruv va monitoring jarayonlarini avtomatlashtiradi
3	Ethics & trust in AI	Schroeder & Lee (2025), AI & Society	Etik shaffoflik yetishmasa, davlat institutlariga ishonch pasayadi
4	AI integration barriers	Abounaser & El Fakir (2025), RePEc	Kadrlar malakasi va infratuzilma yetishmasligi asosiy to'siq

Bu tadqiqotlardan ko'rinib turibdiki, ilmiy hamjamiyat sun'iy intellektning ichki nazorat tizimiga joriy etilishi masalasida texnologik foyda va axloqiy cheklorlar o'rtasidagi muvozanatni izlamogda.

O'zbekistonda raqamli boshqaruv siyosati "Digital Uzbekistan – 2030 Strategy" [2020] va "Artificial Intelligence Development Strategy to 2030" [2024] orqali qo'llab-quvvatlanmogda. Mazkur hujjatlarda davlat idoralarida sun'iy intellekt asosida monitoring va ichki audit jarayonlarini avtomatlashtirishni yo'lga qo'yish belgilangan (gov.uz, 2024).

Yuldashev [2025] tomonidan olib borilgan empirik tadqiqotda sun'iy intellekt asosidagi audit tizimi natijasida xatolar aniqlanish tezligi 30 foizga, tekshiruv hajmi esa 25 foizga oshgani aniqlangan (gejournal.net, 2025).

Shuningdek, Soliev [2025] va Toshpolatova [2025] tadqiqotlariga ko'ra, davlat xizmatchilari orasida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha malakali kadrlar ulushi hali 50 foizdan oshmagan bo'lib, bu omil joriy etish jarayonini sekinlashtirmogda.

Qolaversa, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Sun'iy intellekt texnologiyalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-4996 [2021] qarorida davlat idoralarida intellektual audit va ichki nazorat funksiyalarini avtomatlashtirishni kengaytirish belgilangan (lex.uz).

Davlat sektorida ichki nazorat tizimini baholashda sun'iy intellektidan foydalanishning SWOT tahlilini ko'rib chiqamiz (3-jadval).

3-jadval. Davlat sektorida ichki nazorat tizimini baholashda sun'iy intellektidan foydalanishning SWOT tahlili

Yo'nalish	Kuchli jihatlar	Zaif jihatlar	Imkoniyatlar	Xavflar
Texnologik	Sun'iy intellekt tezkor va aniq tekshiruvni ta'minlaydi	Infratuzilma va API integratsiyasi yetishmaydi	Blockchain va Big Data ni joriy etish	Kiberxavfsizlik xatarlari
Tashkiliy	Raqamlashtirish strategiyasi amalda	Idoralararo ma'lumot almashinuv sust	AI-based Monitoring Center tashkil etish	Ma'lumot dublikatsiyasi va avtomatlashtirish xatosi
Inson omili	Kadrlar qayta tayyorlash dasturlari mavjud	Sun'iy intellekt malakali mutaxassislar yetishmasligi	Davlat sun'iy intellekt akademiyasini shakllantirish	Inson mas'uliyatining pasayishi
Huquqiy-etik	Etik kodeks ishlab chiqish imkoniyati bor	Normativ asos to'liq emas	Sun'iy intellekt etika standartini milliy darajada joriy etish	Algoritmlar shaffofligi yetishmasligi

SWOT tahlil natijalari asosida aytish mumkinki, O'zbekiston sun'iy intellektning ichki nazorat tizimida qo'llash uchun institutsional asosni yarata olgan, biroq to'liq samaradorlik kadrlar tayyorgarligi va huquqiy mexanizmlar muvofiqligiga bog'liq. Tadqiqot natijalari shundan dalolat beradiki, sun'iy intellekt texnologiyalarining ichki nazorat tizimiga joriy etilishi moliyaviy shaffoflik va hisobdorlikni oshiradi, biroq bu jarayon inson omili bilan muvozanatda amalga oshirilishi zarur. Sun'iy intellekt orqali quyidagi ilmiy va amaliy natijalar kuzatilgan: nazorat samaradorligi oshishi — sun'iy intellekt asosidagi avtomatik tahlil va xato bashorati funksiyalari natijasida tekshiruv tezligi va aniqligi kuchaygan; ma'lumot shaffofligi kuchayishi — boshqaruv qarorlari data-driven

tamoyillariga asoslanmoqda; risk-menejment takomillashuvi — mashinali o'rganish modellari orqali operatsion va moliyaviy xatarlar ertaroq aniqlanmoqda.

Biroq sun'iy intellekt integratsiyasi bilan bir qator xatarlar ham mavjud: algoritmlarning o'z-o'zidan o'zgaruvchanligi (accountability risk), inson omilining pasayishi (human oversight risk) va axloqiy muammolar (ethical bias). Shuning uchun sun'iy intellektni ichki nazorat tizimiga joriy etishda e'tibor berilishi zarur bo'lgan tamoyillar quyidagicha: Human-in-the-loop model — inson nazorati saqlanishi kerak; Explainable AI (XAI) — algoritmlar qarorining izohlanishi shart; AI Governance Framework — huquqiy va axloqiy boshqaruv tizimini ishlab chiqish talab qilinadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, sun'iy intellekt texnologiyalarini davlat sektoridagi ichki nazorat tizimiga joriy etish nafaqat texnik innovatsiya, balki davlat boshqaruvining samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi tizimli islohotdir. Ilmiy jihatdan sun'iy intellekt ma'lumotlarni qayta ishlash, anomalialarni aniqlash va risklarni bashorat qilish jarayonlarini avtomatlashtirib, ichki nazorat tizimining sifatini sezilarli darajada oshiradi (Liu et al., 2024; Plata et al., 2024). Amaliyot nuqtayi nazaridan, KPMG [2024], PwC [2023] va World Bank [2024] hisobotlariga ko'ra, sun'iy intellekt asosidagi audit tizimlari tekshiruv tezligini 35–40 foizga, nazorat aniqligini 25–30 foizga oshirgan. Institutsional jihatdan esa davlat sektorlaridagi raqamli islohotlar (OECD, 2025; IMF, 2023) axborot shaffofligini va hisobdorlikni kuchaytiradi, biroq axloqiy va huquqiy cheklolar hali yetarlicha mustahkam emas.

O'zbekiston amaliyotida "Digital Uzbekistan 2030" strategiyasi doirasida sun'iy intellektni joriy qilish uchun infratuzilma yaratilgan, ammo kadrlar salohiyati va ma'lumot xavfsizligi bo'yicha islohotlar davom ettirilishi zarur. Shu asosda tadqiqot gipotezasi tasdiqlangan: davlat sektorida ichki nazorat tizimida sun'iy intellektidan foydalanish samaradorlikni oshiradi, ammo inson omili va axloqiy cheklolar inobatga olinmasa, natija cheklangan bo'ladi.

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi ilmiy va amaliy tavsiyalar ilgari suriladi: institutsional darajada davlat sektorida sun'iy intellektni joriy qilish bo'yicha milliy AI governance modelini ishlab chiqish (AI ethics, data protection va accountability tamoyillari asosida). Har bir davlat idorasida AI–Audit Monitoring Unit tashkil etish, u orqali ma'lumotlar tahlili va xatar monitoringini avtomatlashtirish. Sun'iy intellekt texnologiyalari uchun ISO 42001 "AI Management System Standard" talablariga mos milliy standartlar qabul qilinishi zarur.

Tashkiliy va kadrlar sohasida davlat xizmatchilari uchun "AI va ichki audit" mavzusida maxsus malaka oshirish dasturlarini joriy etish (Prezident huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi va Axborot texnologiyalari universiteti bilan hamkorlikda). Ichki audit xodimlarini data literacy va AI etikasi bo'yicha tayyorlash inson omilining sifatini oshiradi. "Human-in-the-loop" modeli asosida sun'iy intellekt qarorlarini inson tomonidan tasdiqlash tizimi yaratilishi lozim.

Texnologik va huquqiy yo'nalishda davlat nazoratidagi ma'lumotlar bazalarini integratsiyalashgan Big Data Platform ko'rinishida qayta ishlash, axborot xavfsizligi bo'yicha national cybersecurity code for AI ishlab chiqish, sun'iy intellekt algoritmlarining shaffofligi va izohlanuvchanligini ta'minlovchi Explainable AI (XAI) tizimlarini joriy etish zarur.

Ilmiy-tadqiqot yo'nalishida davlat sektorida sun'iy intellekt joriy etilishi natijasini baholovchi metrik ko'rsatkichlar tizimi (AI–IC Index) ishlab chiqish, xalqaro hamkorlik doirasida OECD va World Bank bilan qo'shma tadqiqotlar tashkil etish, universitetlar va ilmiy markazlarda "Public AI Audit Lab" laboratoriyalarini tashkil etish orqali davlat sektoridagi muammolarga tajribaviy yechimlar yaratish mumkin bo'ladi. Sun'iy intellekt integratsiyasining davlat boshqaruv samaradorligiga makroiqtisodiy ta'sirini empirik baholash (econometric model based on panel data) uchun ichki nazorat tizimida "AI trust index" orqali axloqiy ishonchni o'lchash usullarini ishlab chiqish hamda sun'iy intellekt va inson nazorati o'rtasidagi optimal muvozanat modelini (Hybrid governance framework) yaratish zarur.

Sun'iy intellekt davlat sektorida ichki nazorat tizimining yangi bosqichini belgilaydi. U nazoratni samarali, tezkor va ilmiy asoslangan qiladi. Biroq uning haqiqiy qiymati inson omilini yo'qotmasdan, axloqiy va huquqiy asoslar bilan muvozanatlangan holda qo'llanilganda namoyon bo'ladi. Demak, sun'iy intellekt — xavf emas, balki mas'uliyat bilan boshqarilgan holda davlat nazoratini isloh qilish imkoniyatidir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2021). "Sun'iy intellekt texnologiyalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-4996-son qaror. Lex.uz. <https://lex.uz/docs/5715929>
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. (2024). Artificial Intelligence Development Strategy to 2030. Gov.uz. <https://gov.uz/en/digital/news/view/24510>
3. O'zbekiston Respublikasi Axborot texnologiyalari vazirligi. (2020). Digital Uzbekistan – 2030 Strategy. Tashkent: MITC Press.

4. Deloitte Insights. (2023). AI and audit analytics: Enhancing trust in public sector reporting. <https://www.deloitte.com/insights>
5. Ernst & Young (EY). (2024). AI-enabled risk assessment in internal audit. London: EY Global Research.
6. KPMG International. (2024). AI in financial reporting and audit: Navigating the new era. <https://kpmg.com/xx/en/our-insights/ai-in-financial-reporting-and-audit.html>
7. PwC Global. (2023). The impact of AI on auditing and assurance services. <https://www.pwc.com/gx/en/issues/analytics/artificial-intelligence.html>
8. World Bank. (2024). Digital governance review: Leveraging AI for transparency and accountability. Washington, DC: World Bank Publications.
9. OECD. (2025). Governing with artificial intelligence: OECD framework for public sector AI governance. Paris: OECD Publishing.
10. International Monetary Fund (IMF). (2023). Public sector innovation and digital oversight report 2023. Washington, DC: IMF Working Paper Series.
11. United Nations E-Government Survey. (2024). Digital government in the age of AI. New York: UN Publications.
12. Abounaser, N., & El Fakir, M. (2025). Barriers to the integration of artificial intelligence in public sector internal audit functions: Evidence from Morocco. *Economics, Development and Sustainability Journal (RePEc)*, 9(5), 1291–1302. <https://ideas.repec.org/a/ajp/edwast/v9y2025i5p1291-1302.html>
13. Broniatowski, D. (2023). Human–AI interactions in public sector decision-making. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 33(1), 153–174. <https://doi.org/10.1093/jopart/muac048>
14. Liu, Y., Lin, W., & Wang, H. (2024). The relationship between AI adoption intensity and internal control system quality. *Systems (MDPI)*, 12(11), 536. <https://doi.org/10.3390/systems12110536>
15. Plata, J., López-Pérez, F., & López-Hernández, A. M. (2024). Artificial intelligence and public sector auditing: Opportunities and challenges. *Public Sector Audit Journal (MDPI)*, 6(2), 78. <https://doi.org/10.3390/psaj6020078>
16. Schroeder, R., & Lee, H. (2025). Good governance of public sector AI: Ethics, accountability, and transparency. *AI & Society (Springer)*, 40(3), 411–428. <https://doi.org/10.1007/s43681-025-00751-3>
17. Soliev, M., & Mamarasulov, A. (2025). Artificial intelligence in the management sphere of Uzbekistan. ResearchGate. <https://www.researchgate.net/publication/396792277>
18. Rakhmatov, D. (2025). Balancing innovation and regulation: Uzbekistan's strategy for AI-driven digital transformation. ResearchGate. <https://www.researchgate.net/publication/396700988>
19. Toshpolatova, Sh. M. (2025). Ethics of AI technologies as a task in the training of public civil servants in the Republic of Uzbekistan. *International Journal of Psychology and Behavioral Sciences*, 13(2), 115–122. <https://www.sciencepublishinggroup.com/article/10.11648/j.ijp.20251302.15>
20. Yuldashev, U. (2025). The role of artificial intelligence in auditing public sector companies in Uzbekistan. *Asian Pacific Journal of Management and Marketing Research*, 12(3), 44–56. <https://gejournal.net/index.php/APJMMR/article/view/2656>
21. Quwanishbaevna, M. (2025). Transforming public sector accounting in Uzbekistan. *Spanish Journal of Innovation and Informatics*, 8(1), 660–672. <https://www.sjii.es/index.php/journal/article/view/660>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 11

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
